

ת"פ 35721/12/15 - מדינת ישראל נגד י' מ' פ' (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 35721-12-15 מדינת ישראל נ' פ' (עציר)
לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י באת-כוחה עו"ד לי גורמן
נגד
הנאשם
י' מ' פ' (עציר) - בעצמו
ע"י בא-כוחו עו"ד ערן בן ארי

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות איומים, פציעה כשהעבריינין מזוין והחזקת סכין למטרה לא כשרה.

כבר בשלב המעצר התבקשה חוות דעת בדבר כשירותו של הנאשם לעמוד לדין וכן אחריותו הפלילית. חוות דעת שכזו, חתומה על-ידי פרופ' לרנר, הוגשה לבית המשפט, ממנה עולה כי בעת ביצוע העבירות המיוחסות לו היה חסר יכולת לאבחן את מעשיו או את הפסול בהם. בהמשך, ביום 27.12.15, הוגשה חוות דעת משלימה בה נקבע כי המשיב, לאחר טיפול תרופתי, כשיר לעמוד לדין.

באת-כוח המאשימה מקבלת את האמור בחוות הדעת, כאשר המחלוקת שניטשה בין הצדדים היתה לגבי אורכו של צו אשפוז במחלקה סגורה. באת-כוח המאשימה סבורה כי יש להורות על כך שתקופת הצו תהיה כתקופת העונש המקסימאלי הקבוע לצד העבירה של פציעה באמצעות סכין. בא-כוח הנאשם מסכים להוצאתו של צו אשפוז במחלקה סגורה, אם כי ביחס למשכו סבור כי יש להקיש לעונש לו היה צפוי הנאשם לו היה מורשע בתיק זה, היינו כשנה לכל היותר.

ראשית, כפתח דבר, בהתאם להלכות וחנן (רע"פ 2675/13) הנני להורות על זיכוי של הנאשם.

בנוגע למחלוקת בין הצדדים שעניינה משך אורכו של הצו, הרי שסבורני כי יש לבית המשפט סמכות להורות שמשכו של הצו לא יהיה כתקופת העונש המקסימאלי הקבועה בחוק בגין העבירה שיוחסה לנאשם. מנגד, אין לגזור את משך התקופה כמשך העונש שהיה צפוי להיגזר על הנאשם לו היה כשיר ואחראי למעשיו, ועל דרך הכלל יש לקצוב תקופה קרובה לעונש המקסימאלי. ובמה דברים אמורים.

עמוד 1

לשון החוק בנוגע לתקופת האשפוז או הטיפול המרפאתי האמור בסעיף 15(ד1)(2) אינה קובעת באופן חד משמעי כי תקופת האשפוז תהיה כאורכה של תקופת המאסר המקסימלית אלא נוקטת הלשון כי תקופת האשפוז "לא תעלה על תקופת המאסר המירבית". חזקה כי לו היה סבור המחוקק שאין לבית המשפט שיקול דעת בקביעת אורך תקופת האשפוז, היה נוקט לשון ברורה ולפיה על בית המשפט לקבוע תקופת האשפוז כתקופה מירבית הקבועה בחוק. בכך, סבורני, הותיר המחוקק לידי בית המשפט שיקול דעת בנוגע למשך תקופת האשפוז.

בבחינת השיקולים שעל בית המשפט לקחת בקביעת תקופת האשפוז, הרי שבית המשפט אינו הגורם המקצועי ביחס למשך הטיפול הנדרש לבעיה הנפשית ממנה סובל הנאשם שניצב בפניו. יש ונאשם שמיוחסת לו עבירה קלה יחסית נדרש לעבור הליך טיפולי ארוך ומורכב, ומנגד יש מי שמיוחסת לו עבירה חמורה ויחד עם זאת ההליך הטיפולי אינו מסובך, ויכול שיימשך תקופה קצרה יחסית.

אשר על כן, על בית המשפט בקביעת משך תקופת הטיפול לקחת "שוליים" מספיק רחבים שיכללו גם את אותם מקרים המצריכים תקופת אשפוז ארוכה. כך גם על בית המשפט לבחון האם מדובר ב"מקרי קיצון" בהם העונש המקסימאלי בגין העבירה שיוחסה לנאשם רחוק משמעותית מהעונשים שבפועל נגזרים על נאשמים (ור' בעניין זה עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית שנדונה על-ידי ועדת העבודה והרווחה שדנה באישור החוק. הגם שהוועדה מצאה שעבירה שכזו מצדיקה קביעת תקופת אשפוז של 20 שנה, סבורני שאין לקבל את העמדה הנ"ל). משכם של העונשים שעל דרך-כלל נגזרים על אנשים בנסיבות הדומות לנסיבות תיק זה יכול ויהווה אינדיקציה אחת, אך לא בלעדית, ואף לא מכריעה, לצורך קציבת משך הצו.

זאת ועוד, קציבת תקופת האשפוז או הטיפול נועדה, בין היתר, כדי למנוע סיטואציות בהן נאשמים "נשכחו" או "נפלו בין הכיסאות", מקום שלא היה צורך בנקיטה של הליך טיפולי פסיכיאטרי. קביעה אוטומאטית של עונשי מקסימום חותרת גם תחת תכלית זו של תיקון החוק.

בהתאם לאמור לעיל, הנני מורה על הוצאת צו אשפוז במחלקה סגורה, בהתאם להוראת סעיף 15(ב) לחוק טיפול בחולי נפש. תקפו של הצו יהיה לתקופה מקסימאלית של ארבע שנים מהיום.

הנאשם יובא לאחר הדיון לבית החולים הפסיכיאטרי לצורך יישום צו האשפוז.

עותק החלטה זו יועבר לידי הפסיכיאטר המחוזי.

זכות ערעור תוך 45 יום בבית המשפט המחוזי.

ניתן והודע היום, כ"ה בטבת התשע"ו, 6/1/2016, במעמד הנוכחים.

